

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

ความเป็นมา

เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจและการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ บสย. ซึ่งเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้กว้างขวางยิ่งขึ้นและสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีความจำเป็นและขนาดย่อมที่มีการใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนสามารถบริหารองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

โดยประโยชน์จากการตราพระราชบัญญัตินี้ทำให้พระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๔ มีความชัดเจน สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีการใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน และจะทำให้สถาบันการเงินมีความมั่นใจในการให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อมเพิ่มขึ้น อันส่งผลดีต่อการดำเนินกิจการของภาคธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม และเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้ สาระสำคัญของกฎหมายว่าด้วยบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ทั้ง ๒ ฉบับ มีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๔๐ ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๔ หน้า ๕๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๔ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อช่วยให้สถาบันการเงินมีความมั่นใจในการให้สินเชื่อแก่อุตสาหกรรมขนาดย่อม และส่งผลให้อุตสาหกรรมขนาดย่อมได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงินจำนวนมากขึ้น ซึ่งเป็นการเร่งรัดการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดย่อมให้มีบทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศยิ่งขึ้น อันจะมีผลส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมให้ขยายตัวไปสู่ชนบทเพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงานและการชะลอการอพยพของประชาชนเข้ากรุงเทพมหานคร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๔ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๔ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามคำว่า “บริษัท” “คณะกรรมการ” “การธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม” “หลักทรัพย์” “สถาบันการเงิน” “เงินกองทุน” “ผู้ถือหุ้น” “ประกันสินเชื่อ” และ “รัฐมนตรี” (มาตรา ๓)

หมวด ๑ การจัดตั้ง

๒. กำหนดให้จัดตั้งบริษัทขึ้น เรียกว่า “บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม” และให้บริษัทเป็นนิติบุคคล และกำหนดให้บริษัทตั้งสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และจะตั้งสาขาขึ้น ณ ที่ใดในราชอาณาจักรก็ได้ แต่การตั้งสำนักงานสาขาต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีก่อน (มาตรา ๕)

๓. กำหนดให้ความรับผิดชอบของผู้ถือหุ้นแต่ละคน ให้จำกัดเพียงเท่าจำนวนเงินที่ยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ (มาตรา ๖)

๔. กำหนดให้ทุนเรือนหุ้นของบริษัทเป็นจำนวนหุ้นสามัญสี่ล้านหุ้นมีมูลค่าหุ้นละหนึ่งร้อยบาท รวมเป็นทุนสี่ร้อยล้านบาท และทุนของบริษัทอาจเพิ่มได้ด้วยการออกหุ้นสามัญใหม่ โดยมติพิเศษของที่ประชุมผู้ถือหุ้น แต่การลดทุนจะกระทำมิได้ ซึ่งในระยะเริ่มแรกให้กระทรวงการคลังถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า แต่เมื่อพ้นสามปีให้นับหุ้นที่รัฐวิสาหกิจรวมเข้าเป็นจำนวนหุ้นที่กระทรวงการคลังจะต้องถือไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าดังกล่าวนี้ด้วย (มาตรา ๗)

๕. กำหนดให้บริษัทเสนอต่อประชาชนและหรือบุคคลใด ๆ ตามที่บริษัทจะกำหนด ให้เข้าซื้อหุ้นที่ระบุในมาตรา ๗ ตามเวลา วิธีการ และจำนวนที่บริษัทกำหนด และให้บริษัทจัดออกหุ้นเหล่านั้นได้ (มาตรา ๘)

๖. กำหนดให้เมื่อมีผู้เข้าซื้อหุ้นเป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าสองล้านหุ้นและได้ชำระเงินเต็มมูลค่า ให้คณะกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งนัดประชุมผู้ถือหุ้นโดยไม่ชักช้าเพื่อปรึกษากิจการที่กำหนด และกิจการอื่นตามที่จำเป็น (มาตรา ๙)

๗. กำหนดให้ภายหลังที่บริษัทได้มีผู้ถือหุ้น และได้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการแล้ว ให้นำบทบัญญัติที่ว่าด้วยบริษัทจำกัดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่บริษัทโดยอนุโลม (มาตรา ๑๐)

หมวด ๒ วัตถุประสงค์

๘. กำหนดวัตถุประสงค์ของบริษัทคือช่วยเหลือการระดมทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมให้ได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงินจำนวนมากขึ้น ช่วยเหลือให้สถาบันการเงินมีความมั่นใจในการให้สินเชื่อแก่การระดมทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมมากยิ่งขึ้น เร่งการกระจายสินเชื่อไปยังการระดมทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมทั่วประเทศได้เร็วขึ้น และช่วยให้การพัฒนาการระดมทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมบรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (มาตรา ๑๑)

๙. กำหนดให้เมื่อได้มีการประชุมผู้ถือหุ้นแล้ว ให้บริษัทมีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๑ (มาตรา ๑๒)

๑๐. กำหนดให้บริษัทต้องไม่ลงทุนในกิจการใดที่กรรมการของบริษัทเป็นหุ้นส่วนหรือเป็นกรรมการหรือเป็นผู้ถือหุ้น หรือมีส่วนได้เสียอย่างหนึ่งอย่างใดอยู่ด้วยไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม (มาตรา ๑๓)

๑๑. กำหนดห้ามมิให้บริษัทซื้อหรือมีไว้เป็นประจำซึ่งอสังหาริมทรัพย์ (มาตรา ๑๔)

หมวด ๓ การจัดการ

๑๒. กำหนดให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งจำนวนสี่คน มีหน้าที่กำหนดข้อบังคับของบริษัทว่าด้วยกิจการต่าง ๆ ที่มีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และออกหนังสือชี้ชวนเพื่อเสนอขายหุ้นและกระทำหน้าที่และกิจการอื่นซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้เริ่มจัดตั้งบริษัท (มาตรา ๑๕)

๑๓. กำหนดให้ในการประชุมผู้ถือหุ้นตามมาตรา ๙ ให้เลือกตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นจากจำนวนกรรมการตามมาตรา ๑๕ อีกสองคน รวมเป็นหกคน และเมื่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเห็นสมควรจะเลือกตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นอีกไม่เกินสองคนก็ได้ (มาตรา ๑๖)

๑๔. กำหนดให้เมื่อสิ้นรอบปีบัญชีของบริษัทแต่ละปี ให้กรรมการตามมาตรา ๑๕ และกรรมการตามมาตรา ๑๖ ออกจากตำแหน่งฝ่ายละหนึ่งคนโดยวิธีจับสลาก และให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการเพื่อเข้าดำรงตำแหน่งแทน (มาตรา ๑๗)

๑๕. กำหนดให้กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๙ และที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทให้ออก (มาตรา ๑๘)

๑๖. กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ (มาตรา ๑๙)

๑๗. กำหนดให้รัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรคนหนึ่งเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นจากจำนวนกรรมการที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ และให้รัฐมนตรีมีอำนาจถอดถอนและแต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทนได้ トラบใดที่เงินซึ่งรัฐบาลให้บริษัทกู้ยืมยังมีค้างอยู่ หรือการค้ำประกันที่รัฐบาลให้ไว้ยังไม่สิ้นอายุการบังคับ (มาตรา ๒๐)

๑๘. กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่กำกับและควบคุมโดยทั่วไปซึ่งการดำเนินงานการบริหารกิจการ และธุรกิจของบริษัท และให้มีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ที่บริษัทจะพึงกระทำได้ (มาตรา ๒๑)

๑๙. กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารคณะหนึ่งประกอบด้วยผู้ซึ่งอยู่ในตำแหน่งคณะกรรมการไม่น้อยกว่าสามคนและไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ และให้มีอำนาจและหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย อำนาจและหน้าที่ที่จะมอบหมายให้มันต้องไม่เป็นการเสื่อมเสียต่ออำนาจและหน้าที่ของผู้จัดการทั่วไป (มาตรา ๒๒)

๒๐. กำหนดให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้จัดการทั่วไปของบริษัท (มาตรา ๒๓)

๒๑. กำหนดให้ตราบใดที่เงินซึ่งรัฐบาลให้บริษัทกู้ยืมยังมีค้างอยู่ หรือการค้ำประกันที่รัฐบาลให้ไว้ยังไม่สิ้นอายุการบังคับ การแต่งตั้งผู้จัดการทั่วไปของบริษัทจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี (มาตรา ๒๔)

๒๒. กำหนดให้ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการทั่วไปเป็นผู้แทนของบริษัท แต่ผู้จัดการทั่วไปจะมอบอำนาจให้บุคคลอื่นกระทำการแทนตนเฉพาะในกิจการใดก็ได้ (มาตรา ๒๕)

หมวด ๔ การค้ำประกันเงินกู้

๒๓. กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทขอให้รัฐบาลค้ำประกันเงินกู้ที่บริษัทกู้ยืมเงินจากแหล่งให้กู้ยืมในต่างประเทศหรือภายในประเทศ ให้รัฐบาลมีอำนาจค้ำประกันเงินกู้นั้นได้แต่จำนวนเงินกู้ที่จะค้ำประกันเมื่อรวมกับต้นเงินกู้ที่การค้ำประกันของรัฐบาลยังค้างอยู่ต้องไม่เกินสิบสองเท่าของเงินกองทุนของบริษัทเมื่อคำนวณเป็นเงินตราไทย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการค้ำประกันตามอำนาจที่มีอยู่ในกฎหมายใด (มาตรา ๒๖)

บทเฉพาะกาล

๒๔. กำหนดให้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้ดำเนินงานกองทุนประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับกองทุนดังกล่าวไปเป็นของบริษัท ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๗)

๒. พระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๘๙ ก วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจกระทำการของบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมให้ครอบคลุมถึงการค้าประกันธุรกรรมที่ลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อและแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับกรรมการในคณะกรรมการบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม รวมทั้งเพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมและอำนาจในการสวมสิทธิเป็นเจ้าของนี้ตามคำพิพากษาเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้สถาบันการเงินมีความมั่นใจในการให้สินเชื่อแก่การระอุดสาหกรรมขนาดย่อมเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามคำว่า “สถาบันการเงิน” หมายความว่า สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น หรือนิติบุคคลที่ให้บริการสินเชื่อแก่การระอุดสาหกรรมขนาดย่อมตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

๒. กำหนดเพิ่มบทนิยามคำว่า “สินเชื่อ” ให้หมายความรวมถึงธุรกรรมแฟ็กเตอร์ริง ธุรกรรมการให้เช่าซื้อ ธุรกรรมการให้เช่าแบบลีสซิง และธุรกรรมอื่นที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (มาตรา ๔ เพิ่มบทนิยามในมาตรา ๓)

๓. กำหนดอำนาจหน้าที่ให้บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมมีอำนาจ ให้การค้าประกันสินเชื่อแก่การระอุดสาหกรรมขนาดย่อม โอนสิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับการค้าประกันสินเชื่อการระอุดสาหกรรมขนาดย่อมให้แก่บุคคลอื่น หรือดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับสิทธิเรียกร้องดังกล่าว (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๑))

๔. กำหนดอำนาจหน้าที่ให้บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมมีอำนาจลงทุน หรือถือหุ้น ในกิจการที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวเนื่องกับกิจการตามวัตถุประสงค์ของบริษัท โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (มาตรา ๖ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๒ (๑๑/๑))

๕. กำหนดให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอาจกำหนดให้คณะกรรมการบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมมีกรรมการเพิ่มขึ้นจากจำนวนที่กำหนดในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ ก็ได้ โดยมีจำนวนกรรมการทั้งหมดไม่เกิน ๑๑ คน (มาตรา ๗ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๖/๑)

๖. กำหนดให้กรรมการซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๓ ปี โดยจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้ รวมทั้งกำหนดวิธีการเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่ เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗)

๗. กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

๘. กำหนดให้กรรมการต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับของบริษัท (มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ (๑))

๙. กำหนดให้บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการอื่น ๆ อันเนื่องมาจากการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของบริษัท (มาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑ (๓))

๑๐. กำหนดให้บริษัทประกันสินเชื่อบุคคลสาขานายออมเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าของนี้ ตามคำพิพากษาตามส่วนที่ได้ชำระหนี้ไป ในกรณีที่บริษัทได้ชำระหนี้ให้แก่สถาบันการเงินตามภาระการค้ำประกันสินเชื่อก่อนหลังจากที่ศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดบังคับตามสิทธิเรียกร้อง (มาตรา ๑๑ เพิ่มความเป็นหมวด ๕ การสวมสิทธิเป็นเจ้าของนี้ตามคำพิพากษา มาตรา ๒๖/๑)

๑๑. กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้กรรมการบริษัทประกันสินเชื่อบุคคลสาขานายออม ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่ง แต่ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเพียงเท่าที่จำเป็นจนกว่าที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะมีการเลือกตั้งกรรมการใหม่ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และกำหนดให้กรรมการที่เลือกขึ้นใหม่ดังกล่าวต้องออกจากตำแหน่ง เป็นจำนวน ๑ ใน ๓ เมื่อสิ้นรอบปีบัญชีที่ ๑ และที่ ๒ (มาตรา ๑๒)

๑๒. กำหนดบทบัญญัติรองรับให้ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดบังคับตามสิทธิเรียกร้องของสถาบันการเงินก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และต่อมาภายหลังบริษัทประกันสินเชื่อบุคคลสาขานายออมได้ชำระหนี้ตามภาระการค้ำประกันแก่สถาบันการเงิน ให้บริษัทเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าของนี้ตามคำพิพากษาตามส่วนที่ได้ชำระหนี้ได้ (มาตรา ๑๓)

นางธิดารัตน์ อุจน์จันทร์ / จัดทำ